

Η Μεταμόσχευση Αιμοποιητικών Κυττάρων / Μυελού των Οστών

Η αλλογενής μεταμόσχευση αιμοποιητικών κυττάρων ή μυελού των οστών αποτελεί μια καθιερωμένη θεραπεία για την αντιμετώπιση αρκετών σοβαρών αιματολογικών, νεοπλασματικών και γενετικών νοσημάτων. Στόχος της είναι η αντικατάσταση του παθολογικού μυελού των οστών με υγιή κύτταρα, τα οποία λαμβάνονται από ένα συγγενή ή μη συγγενή εθελοντή δότη και δημιουργούν στο λήπτη ένα νέο, υγιές αιμοποιητικό σύστημα.

Τα μοσχεύματα που χρησιμοποιούμε προέρχονται από το μυελό των οστών, το περιφερικό αίμα ή το αίμα του ομφαλίου λώρου. Ο μυελός των οστών είναι ο ρευστός ιστός που βρίσκεται μέσα στα οστά του σώματος. Στο μυελό των οστών αλλά και στις άλλες μορφές μοσχευμάτων υπάρχουν μητρικά κύτταρα που ονομάζονται αρχέγονα αιμοποιητικά κύτταρα και δίνουν γένεση σε όλα τα κύτταρα του αίματος (ερυθρά, λευκά αιμοσφαίρια και αιμοπετάλια).

Ο μυελός των οστών δεν έχει σχέση με το νωτιαίο μυελό. Ο νωτιαίος μυελός βρίσκεται μέσα στην σπονδυλική στήλη και αποτελεί μέρος του κεντρικού νευρικού συστήματος που συσχετίζεται με νευρικές λειτουργίες και όχι με αιμοποίηση.

Η μεταμόσχευση αιμοποιητικών κυττάρων αποτελεί κυριολεκτικά «θεραπεία σωτηρίας» για ασθενείς οι οποίες δεν μπορούν να αντιμετωπιστούν με άλλο τρόπο. Τέτοιες είναι διάφοροι τύποι λευχαιμιών, μυελοδυσπλαστικών συνδρόμων, λεμφωμάτων, η απλαστική αναιμία, κληρονομικές ανοσοανεπάρκειες, μεταβολικά νοσήματα, μεσογειακή αναιμία, δρεπανοκυτταρική αναιμία κ.α.

Ένα ποσοστό 20% των ασθενών δεν βρίσκει συμβατό δότη!
Το 70% των ασθενών δεν βρίσκουν συμβατό δότη μέσα στην οικογένειά τους και θα πρέπει να αναζητηθεί μη συγγενής εθελοντής δότης από το Παγκόσμιο Αρχείο Εθελοντών Δοτών Μυελού των Οστών.

Ενημερώσου σωστά και διεύρυνε τον ορίζοντα...

Για να εγγραφείς εθελοντής δότης μπορείς να απευθυνθείς:

• Στον Σύλλογο Εθελοντικής Προσφοράς και Στήριξης «ΟΡΙΖΟΝΤΑΣ»,
(Μανουσογιαννάκηδων 17, 73133, Χανιά, Τηλ.: 2821079650 – orizondascha@gmail.com)

• Στην Τράπεζα Εθελοντών Δοτών του Συλλόγου «ΟΡΑΜΑ ΕΛΠΙΔΑΣ»,
(Λεβαδείας 8, 11527 Αθήνα, Τηλ.: 210.7775615-6,
info@oramaelpidas.gr, www.oramaelpidas.gr)

• Στο Τμήμα Αιμοδοσίας του Γενικού Νοσοκομείου Χανίων «Αγ. Γεώργιος»

• Στην Τράπεζα Εθελοντών Δοτών του «Χάρισε Ζωή» – ΚΕΔΜΟΠ
(Κτίριο Προκλινικών Λειτουργιών (ισόγειο, αιθ. Κ250048), Πανεπιστημιούπολη – Ρίο,
26504 Πάτρα, τηλ.: 2610 997 510, www.xarisezoi.gr, xarisezoi@upatras.gr)

ΚΑΜΠΑΝΙΑ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ - ΕΥΑΙΣΘΗΤΟΠΟΙΗΣΗΣ & ΠΡΟΣΕΛΚΥΣΗΣ

ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ:

Με τη συμβολή του Τμήματος Αιμοδοσίας του Γενικού Νοσοκομείου Χανίων "Αγ. Γεώργιος".

Δώσε Ελπίδα, Χάρισε Ζωή!!!

ΠΩΣ ΜΠΟΡΩ ΝΑ ΓΙΝΩ ΔΟΤΗΣ

Τα 4 βήματα για τη δωρεά αιμοποιητικών κυττάρων/μυελού των οστών

Αν είσαι μεταξύ 18-45 χρόνων, σε καλή κατάσταση υγείας και πρόθυμος να βοηθήσεις οποιονδήποτε ασθενή χρειάζεται μεταμόσχευση, μπορείς να γίνεις εθελοντής δότης αιμοποιητικών κυττάρων.

Η διαδικασία είναι η εξής:

1. Εγγραφή ως Εθελοντής Δότης

Συμπληρώνεις την αίτηση εγγραφής εθελοντή δότη αιμοποιητικών κυττάρων. Δίνεις ελάχιστο δείγμα αίματος ή στοματικού επιχρίσματος (σάλιου) για να τυποποιηθεί ο ιστικός σου τύπος.

ή

Τα αποτελέσματα της εργαστηριακής ανάλυσης καταχωρούνται στο Εθνικό (EOM) και Παγκόσμιο Αρχείο Εθελοντών Δοτών Μυελού των Οστών (BMDW)

Τα προσωπικά στοιχεία και τα στοιχεία ιατρικής αξιολόγησης είναι εμπιστευτικά και διέπονται από το νόμο 2737/99 περί προστασίας ευαίσθητων προσωπικών δεδομένων.

2. Επιβεβαιωτική εξέταση

- Αν βρεθείς να είσαι ο πιο κατάλληλος δότης για τον ασθενή θα ενημερωθείς διεξοδικά για την διαδικασία δωρεάς και θα σου δοθεί η ευκαιρία να συζητήσεις οποιαδήποτε απορία σου.
- Στη συνέχεια, θα υποβληθείς σε δωρεάν λεπτομερή ιατρικό έλεγχο για να διαπιστωθεί η καλή κατάσταση της υγείας σου.

Σε όλες τις φάσεις της διαδικασίας, ο εθελοντής μπορεί να ανακαλέσει την απόφασή του για τη δωρεά εάν αισθανθεί ότι δεν είναι έτοιμος γι' αυτή. Εν τούτοις, είναι εξαιρετικά σημαντικό ο δότης να είναι συνειδητοποιημένος και απολύτως βέβαιος για την απόφασή του.

3. Έλεγχος Δότη

- Αν βρεθείς να είσαι ο πιο κατάλληλος δότης για τον ασθενή θα ενημερωθείς διεξοδικά για την διαδικασία δωρεάς και θα σου δοθεί η ευκαιρία να συζητήσεις οποιαδήποτε απορία σου.
- Στη συνέχεια, θα υποβληθείς σε δωρεάν λεπτομερή ιατρικό έλεγχο για να διαπιστωθεί η καλή κατάσταση της υγείας σου.

Ο έλεγχος είναι απαραίτητος, ώστε όλη η διαδικασία να είναι ασφαλής για το δότη αλλά και ο ασθενής να μην κινδυνεύσει από νοσήματα που μπορεί να μεταδοθούν από τα αιμοποιητικά κύτταρα του δότη.

4. Συλλογή αιμοποιητικών κυττάρων

Υπάρχουν δυο τρόποι συλλογής μοσχεύματος

1. Η πιο διαδεδομένη μέθοδος σήμερα (80%) είναι η συλλογή των αιμοποιητικών κυττάρων από το περιφερικό αίμα. Αρχικά, χορηγείται υποδόρια αυξητικός αιμοποιητικός παράγοντας (ουσία που φυσιολογικά παράγεται από τον οργανισμό μας) για τέσσερις συνεχείς μέρες για την κινητοποίηση των αρχέγονων αιμοποιητικών κυττάρων στην κυκλοφορία του αίματος. Ακολουθεί η συλλογή τους, η οποία γίνεται με τρόπο παρόμοιο με αυτό της αιμοδοσίας. Το αίμα εισέρχεται και διαχωρίζεται σε ειδικό μηχάνημα κυτταραφαίρεσης που συλλέγει τα αρχέγονα αιμοποιητικά κύτταρα και τα υπόλοιπα στοιχεία του αίματος τα επιστρέφει στο δότη. Η διαδικασία αυτή διαρκεί περίπου 2-4 ώρες. Σε μερικές περιπτώσεις, εάν ο αριθμός των κυττάρων δεν επαρκεί, μπορεί να γίνει μια δεύτερη λήψη την επόμενη ημέρα. Μετά τη λήψη ο δότης επιστρέφει στο σπίτι του και συνεχίζει τις δραστηριότητες του.

Πιθανές παρενέργειες

Οι περισσότεροι δότες αναφέρουν πως δεν νιώθουν κανένα σύμπτωμα μια ώρα μετά τη συλλογή. Η συχνότερη παρενέργεια, που συνδέεται με τη χορήγηση του αυξητικού παράγοντα, είναι πονοκέφαλος και πόνος στα οστά και τους μυς, ο οποίος είναι ήπιος έως μέτριος και υποχωρεί με κοινά παυσίπονα. Η χορήγηση του αυξητικού παράγοντα δεν έχει ενοχοποιηθεί για καμία επιπλοκή μακροχρόνια.

2. Η συλλογή μυελού των οστών γίνεται με νάρκωση.

Η λήψη του μυελού πραγματοποιείται με παρακέντηση των οστών της λεκάνης με ειδικές βελόνες και δεν περιλαμβάνει χειρουργική τομή. Συλλέγεται συνήθως το 5% του μυελού, το οποίο αναπληρώνεται πλήρως τις επόμενες ημέρες. Η διαδικασία διαρκεί λιγότερο από μια ώρα. Η πλειοψηφία των δοτών αισθάνεται αρκετά καλά και μπορεί να φύγει από το νοσοκομείο μερικές ώρες μετά τη διαδικασία.

Πιθανές παρενέργειες

Η πιθανότητα μιας σοβαρής επιπλοκής είναι μηδαμινή. Μερικοί δότες μπορεί να έχουν τοπικά ελαφρύ πόνο για μερικές ημέρες.

Και οι δυο διαδικασίες είναι ακίνδυνες για το δότη. Ο δότης είναι αυτός που αποφασίζει αν θα δωρίσει μυελικό ή περιφερικό αιματικό μόσχευμα.

Τα κέντρα μεταμόσχευσης εκφράζουν την προτίμησή τους στον τρόπο λήψης του μοσχεύματος, βασισμένοι στη μορφή θεραπείας που λαμβάνει ο ασθενής και την ηλικία του. Η απόφαση αυτή δεν χρειάζεται να ληφθεί κατά την εγγραφή του δότη στην τράπεζα εθελοντών, παρά μόνο εάν κληθεί να δώσει μόσχευμα.